

La Femosa

setembre - octubre de 2013

Número 266 P.V.P. 3€

Revista d'opinió i informació local. ARTESA DE LLEIDA

11 DE SETEMBRE, VIA CATALANA

ANIR I AVUI

Carrer Nou a finals dels anys seixanta del segle XX i a l'actualitat (Fotos: Isidre Drudis).

Edita

Agrupació Cultural la Femosa
Carrer dels Gallart, 7
25150 Artesa de Lleida (Segrià)
Telèfon: 973 167809
 E-mail: lafemosa@artessalleida.cat

Coordinació i maquetació

Josep Gallart Fernàndez
 Lluís Gil Fontanet

Col.laboradors

Alternativa Ecologista d'Artesa
 Cèlia Argilès Andrés
 Francesc Barberà Mir
 Albert Batiste Bonet
 Jesús Blasi Balagué
 Joan Caball Subirana
 Josep Cabré Clariana
 Miquel Carrera Castellví
 Coral La Primavera Artesenca
 Adolf Costafreda Castillo
 Josep Mª Esteve Muñoz
 Felip Gallart Fernández
 Josep Gallart Fernández
 Albert Garcia
 Lluís Gil Fontanet
 Miquel A. Navarro Solé
 Mercè Olomí Ané
 Ricard Pons Pico
 Ramon Serra Batlle
 Josep Ramon Solé Gallart
 Eulàlia Solà Miró
 Miquel Torre Benet

Fotografies

Arxiu Fotogràfic de La Femosa
 Ignasi Balué i Tomàs
 Josep Mª Esteve Muñoz
 Isidre Drudis Bellmunt
 M. A. Florensa Bertran
 Josep Gallart Fernàndez
 Jaume Liarte Montserrat

Correccions

Eulàlia Solà Miró

Impressió

Impremta Payà, Lleida

La Femosa 2ª època
 Número 266, setembre-octubre de 2013
 DL L 264-1981
 ISSN: 2339-7365
 P.V.P. 3 euros

Els articles que apareixen a les pàgines de *La Femosa* reflecteixen únicament l'opinió de llurs signants.

SUMARI

D'ahir i avui	2
El reportatge: Els Tartanys	4
Pòrtic:	5
Actualitat artesenca	6
Participació de la Coral <i>La Primavera</i> al Segrià Corals.....	8
Festa de les cassoles i Diada Nacional de Catalunya	9
Via cap a la independència	11
Nova temporada per l'INTER	14
Domus, domini	16
Els dos reis.....	17
Els obscurs interesos del món dels animals	19
Felip Domènech. <i>In memoriam</i>	20
Mor Felip Domènec, puntal del sindicat	21
D'una generositat immensa.....	23
<i>In memoriam...</i> Felip Domènech... ..	24
Company Felip... ..	26
Amic Felip fins sempre... ..	27
Gràcies Felip... ..	29
Amic Felip.....	30
Amic Felip Domènech (L'home que no acceptava regals).....	31
Felip i els cantaires.....	33
Gràcies Felip... ..	34
Tinc una pena.....	35
Mots encreuats.....	36
Entreteniments	37
Ho hem llegit a... ..	38
Telèfons i horaris d'interès	39
Enigma... ..	39
Imatges d'actualitat.....	36

Amb el suport de:

Ajuntament
d'Artesa de Lleida

Diputació de Lleida

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCs

Fundació Pública de la Diputació de Lleida

EL REPORTATGE

HOMENATGE A "ELS TARTANYS". EN RECORD DELS QUE ENS HAN DEIXAT

FOTOS: Arxiu la Femosa

PÒRTIC

L'Assemblea Nacional de Catalana (ANC) va xifrar en més d'un milió i mig les persones que l'11 de setembre d'aquest 2013 van participar a la Via Catalana. El Departament d'Interior estimà en un milió sis-centes mil les persones que hi van prendre part. Sigui com sigui l'èxit va ser esclatant, apoteòsic, total i va convertir la mobilització en la més multitudinària de la història del nostre país i en una fita i referent claus per explicar el nostre futur. Una convocatòria que mostrà un cop més la capacitat de l'ANC i la maduresa d'un país que va acudir a la crida de forma pacífica, cívica i sense el mínim incident, tot i estar observat amb lupa pels diferents mitjans de comunicació espanyols i internacionals. Això demostrà, de forma inqüestionable, que hi ha una gran multitud de catalans i de catalanes que estan a favor de l'autodeterminació, o si més no, a favor de fer una consulta que el govern espanyol nega constantment amb amenaces, amb la por i amb les excuses més inversemblants.

Les imatges de la diada mostraren clarament el caràcter divers dels participants, gent de tota mena i de diferent filiació política que es van concentrar als diferents trams de carretera del nostre país per reclamar el dret del poble català a exercir la seva pròpia sobirania, a decidir sobre el seu futur i destí com a comunitat lliure i desenvolupada. I va estar de forma totalment pacífica, democràtica i integradora. Aquest clam no es pot apagar, malgrat pesi als poders i oligarquies espanyoles. No es pot silenciar ni escanyar, perquè és majoritari, perquè és pacífic, perquè la democràcia és el dret que tenen tots els pobles a fer escoltar la seva veu i a ser lliures. Ja han passat els temps de la por i de les dictadures. Els catalans no ens conformem amb les engrunes d'un estat que sempre ens ha menystingut i reprimat. Tres autocars van sortir del nostre poble cap a la Via Catalana. Abans d'emprendre la ruta es va dedicar un minut de silenci al nostre enyorat Felip Domènech. El Felip col·laborà en la nostra revista des de la seva fundació i els seus escrits eren un exemple de redacció clara, amena i rigorosa. Un home polifacètic, intel·ligent, equilibrat, sensible, coratjós, serè, treballador infatigable en tots els fronts on se'l requeria i que deixà una petja inesborrable fins al darrer dia que estigué entre nosaltres. No hi ha aspecte del nostre desenvolupament on el Felip no hi sigui present. La seva generositat era proverbial i la seva capacitat de treball inexhaurible. Glosar la seva activitat ultrapassa l'espai d'un pòrtic, perquè era un home que amb el seu exemple ha dignificat l'ofici de pagès, de sindicalista i de polític, els més nobles de tots, en una època on el desprestigi i la corrupció semblen tan generalitzades. Des de les pàgines de la nostra revista tributem un sentit i merescudíssim homenatge a una persona clau en la

millora social, econòmica, esportiva, política, musical, literària i cultural d'Artesa de Lleida. Malauradament tot el que puguem dir d'ell serà poca cosa al costat de la seva obra gegantina. També volem recordar el Ramon Besora, recentment traspassat, integrant, juntament amb el Felip Domènech i amb el també enyorat Felip Solé, del mític conjunt orquestral "Els Tartanys". Descansin en pau.

Els Tartanys

ACTUALITAT

Cèlia Argilés

ARTESENCA

Fotos: Arxiu la Femosa, J. Mª Esteve, M. À. Florensa i J. Gallart

TEATRE - INICI DE TEMPORADA

El dia 21 de setembre, a les 8 de la tarda, es va representar l'obra de teatre **MAMMA MIA, QUIN MUSICAL!!!** de la mà de la companyia **TOUR - MIX TEATRE DE TORREGROSSA**, sota la direcció de Joan Artigues

El dia 20 d'octubre a les 6 de la tarda, **MOMENTS MÀGICS** amb Charlie mag. Aquesta actuació formava part del Correnens que organitza el grup local de xarxa.

Representació de *Moments màgics*

Representació de *Mamma mia*

ASSEMBLEA GENERAL DE L'ASSOCIACIÓ DE DONES

El dia 27 de setembre l'Associació de Dones, La Pubilla, va celebrar la seva assemblea anual a la Sala de la Llar del Poble, i en acabar va oferir un aperitiu a les sòcies presents.

Uns dels punts importants de l'assemblea va estar la renovació de 4 membres de la mateixa.

Festa *Perquè volem* de l'Associació de Dones

Membres de la junta

CONCERTS

El dia 5 d'octubre de 2013, el grup **Quartet de Saxos Octàvia**, va oferir un concert amb repertori de música barroca, clàssica i contemporània a la Sala de la Llar del Poble.

El dia 13 d'octubre, va tenir lloc la **IX Edició Trobada de Corals del Segrià**, a l'església parroquial, en homenatge a la Banda Roig Tardà d'Alfarràs, i va comptar amb la participació de les corals: **Coral Santa Àgata d'Alfarràs, Coral Etosca d'Aitona i Coral Alzina d'Alcarràs**.

Actuació del *Quartet de Saxos Octàvia*

Actuació de la Coral santa Àgata

Actuació de la Coral Etosca

Actuació de la Coral Alzina

CINEMA A LES PISCINES

Dia		PEL·LICULA
7	setembre	MONSTRUÓS UNIVERSITY
10	setembre	AFTER EARTH

CINEMA A LA SALA DE LA LLAR DEL POBLE

Dia		PEL·LÍCULA
15	setembre	LOS BEGARIOS
22	setembre	UNA PISTOLA EN CADA MANO
29	setembre	UN AMIGO PARA FRANK
6	octubre	NIÑOS GRANDES
12	octubre	LOS PITUFOS 2
13	octubre	EL LLANERO SOLITARIO
20	octubre	FILL DE CAIN
28	octubre	ELYSIUM

PARTICIPACIÓ DE LA CORAL LA PRIMAVERA AL SEGRITÀ CORALS

Josep Mª Esteve

Fotos: J. Mª Esteve i M. Domènech

Com cada any, la **Coral La Primavera**, ha participat en el festival **Segrià Corals** que organitza el **Consell Comarcal del Segrià** i que dedica a alguna persona o entitat que ha destacat per la seva labor musical en les terres de Lleida

L'edició d'aquest any està dedicada a **la banda Roig Tardà** d'Alfarràs, fundada l'any 1982, i que des de llavors, juntament amb la **Golden Big Band** creada uns anys més tard, han destacat en el panorama musical de les terres lleidatanes i també catalanes.

La Coral **La Primavera** ha participat en els concerts celebrats a La Portella (22 de setembre, juntament amb la **Coral de la Gent Gran** de la Granja d'Escarp i la **Coral de l'Hospital Arnau de Vilanova** de Lleida) i a Torrefarrera (6 d'octubre, amb la **Coral La Clavellina** de Torrefarrera i la **Coral de l'Hospital de Arnau de Vilanova** de Lleida).

El cicle de concerts va arribar a Artesa el passat dia 13 d'octubre amb l'actuació de la **Coral Santa Àgueda** d'Alfarràs, la **Coral Alzina** d'Alcarràs i el cor **Etosca** d'Aitona. La Coral **La Primavera** va participar en el cant comú final que aquest any està dedicat al nostre himne nacional, **Els Segadors**. En l'edició d'aquest 2013 del **cicle Segrià Corals**, el concert final es realitzarà el proper 3 de novembre a Alfarràs.

Actuació a Torrefarrera

Cant comú a Torrefarrera

Actuació a la Portella

Actuació a la Portella

Homenatge a la banda Ros Tardà

FESTA DE LES CASSOLES I DIADA NACIONAL DE CATALUNYA

Cèlia Argilés

Fotos: Mª À. Florensa

enguany el tradicional **CONCURS DE CASSOLES DE TROS**, que es va celebrar el dia 8 de setembre, va arribar a la **XXXVena. edició**.

Les colles de nou i de forma massiva van omplir tot el Passeig de Sant Ramon, des dels grans als més petits, per tal de cuinar i assaborir la cassola i la festa.

L'Ajuntament va cuinar una cassola de tros per tots aquells que volguessin estar a la festa, però que pel motiu que fos, no es cuinaven ells el seu dinar. Els actes del dia van estar els següents: A partir de les 12 del migdia: Inici del concurs del cassoles.

Després de dinar es va celebrar una **cadena humana al passeig**.

A 2/4 de 5 de la tarda, va tenir lloc el veredict del jurat i el lliurament dels premis.

Durant tota la jornada hi va haver "*Música d'ambient*". Per acabar la diada, a 2/4 de 10 del vespre es va projectar al recinte de les piscines municipals, la pel·lícula "*BAD TEACHER*".

Colles juvenils

Cuiner experimentat

Quin goig que fa!

Colla juvenil

Cassola de l'Ajuntament cuinada pel Blasi

Guanyadors del premi infantil

Cadena humana

VIA CAP A LA INDEPENDÈNCIA

Artesa Per la Independència

Fotos: Arxiu la Femosa, J. Mª Esteve, Jaume Liarte i J. Gallart

El passat dia 11 de setembre, de nou els catalans i les catalanes van demostrar al món, que som un país capaç de superar els reptes que ens proposem. Conduïts per l'Assemblea nacional catalana (ANC), vam aconseguir dur a terme una cadena humana, que va recórrer Catalunya des d'Alcanar fins al Pertús. A les 17.14, els palmells de milions de persones catalanes, es van unir donant lloc a l'inici de la via que ens ha de dur cap a la independència.

Minut de silenci en memòria del Felip Domènech

Logísticament, va estar un tema força complicat, de moltes hores de treball, per tal que tothom pogués tenir la seva samarreta i el seu lloc a la via catalana. Calia assegurar que al llarg de tot el recorregut hi hauria gent, i que cap tram es quedaria desconnectat.

La participació de la gent, va desbordar qualsevol previsió, va estar un dia festiu, de pau, de germanor, on el seny i el coratge catalans es van imposar de nou.

El sentiment nacionalista guanya adeptes constantment, la gent que vivim a Catalunya, ja estem tips de ser menyspreats, espoliats, anorreats... som una nació, que fa quasi 300 anys va ser vençuda per la força de les armes. Ara reivindicuem allò que és nostre i ens correspon. La força de les armes no ha estat capaç d'abolir el sentiment catalanista, ni les nostres tradicions, ni la nostra cultura, ni la nostra llengua, ni... en definitiva la nostra manera de viure com a poble.

Per això, continuarem treballant de manera pacífica, però ferma, res ens farà defallir. I ho farem amb les armes que ens atorga la democràcia, res pot impedir que la voluntat de tot un poble no sigui considerada. Des del nostre poble, van sortir 3 autocars i un bon grapat de veïns amb cotxes privats. El tram assignat

va estar el 123, ubicat dins de la N-340, davant el circuit de Calafat.

Tothom va coincidir que l'acte va estar tot un èxit. Alhora i de manera quasi espontània, al Passeig del Cementiri a la mateixa hora, les 17.14 es va fer una cadena humana integrada per aquella gent que no va poder assistir a la cadena, podem dir oficial, i s'hi van aplegar unes 200 persones.

Concentració a l'Ajuntament

IMATGES DEL TRAM 123 DE LA VIA CATALANA

IMATGES DEL TRAM 123 DE LA VIA CATALANA

PRESENTACIÓ DE L'INTER

La Junta

L'Escola de Futbol Intercomarcal el dissabte va celebrar, 6 d'octubre, al camp de futbol de Puigverd de Lleida, la sisena edició del Memorial Antoni Bosch de benjamins.

El torneig fou guanyat pel CF Barcelona, que es va imposar per 2 a 1 en una disputada final a l'Espanyol. Un cop lliurats el trofeus als participants, al mateix camp de futbol de Puigverd de Lleida, es fa fer la presentació dels tretze equips que ha format enguany l'escola, amb més de 150 jugadors, que disputaran els seus partits als pobles de Juneda, Torregrossa, Puigverd de Lleida i Artesa de Lleida. La coordinació dels equips anirà a càrrec de Manel Vall. La junta directiva de l'entitat esta formada per: President: Josep Llaó, Secretari: Emili Pijuan, Tresorer: Pere Mas, Vocals: Carlos Barberà, Ramon

Reig, Alex Herrera, Pep Capdevila, Mateu Camí, Joan Bonet, Jordi Arqués, David Codina, Porfirio Gonzalez, Nuria Barberà.

Cadet. Entrenadors: Xavi Casalta i Adrià Gonzalez. Delegat: Carlos Barberà

Juvenil. Entrenadors: Oleguer Baldomà i Albert Batiste. Delegat: Miquel Grau

Infantil A. Entrenador: Roger Rubió. Delegats: Nuria Barberà i Pep Capdevila.

Infntil B. Entrenador: Alberto Belmont. Delegats: Pere Mas i David Codina

**Aleví A. Entrenador: Albert Perez.
Delegats: Sergi Rosinach i Joan Mateu**

**Aleví B. Entrenador: Manel Vall.
Delegat: Francesc Roca**

Benjamí A. Entrenadors: Oriol Moreno i Oriol Masbernat. Delegats: Tere Boronat i Pere Marquez

**Benjamí B. Entrenador: Dennis Queralt.
Delegats: Joan Bonet i Alex Herrera**

**Prebenjamí A. Entrenadors: Carles Camí i Oriol Granell.
Delegada: Montse Mir.**

**Prebenjamí B. Entrenador: Xavi Casalta.
Delegat: Miquel Guiu.**

**Babys Puigvert-Artesa.
Entrenador: Italo Rodrigues**

**Babys Juneda. Entrenadors: Arnau Torrent
i Pau Barrufet.**

DOMUS DOMINI

Miquel Carrera

ELS SINDICATS

En el pobles agrícoles que coneixem, els que conformen el nostre país proper i particular, hi trobem sempre un edifici anomenat Lo Sindicat. Com hi trobem l'església o les escoles, també hi trobem lo

Cooperativa Panificadora Les Garrigues. En presentar aquesta sèrie, i parlar de les intencions, s'advertia que no serien escrits estrictament arquitectònics, ni artístics, ni tan sols estètics; només

sindicat, ves. El podreu trobar discret i vulgar en un carreró qualsevol, el trobareu potser modern i poderós a les afores, o potser estarà també a les afores però amb aquella olor de saviesa, d'obra cabdal, de record de lluites i esforços. I espavilats com són hi fem cap de vegades, perquè hi trobem el millor oli, el vi gustós, les pomes més autèntiques, el camp tot.

A Artesa amb aquest nom hi trobem algunes restes i solars. Davant de les escales de l'església, les restes del sindicat de St Isidre i en la carretera d'Aspa el solar immens del Porvenir. Hi queda també associat a la paraula, records de velles institucions del franquisme, quan tocava estar afiliat forçosament a un sindicat agrícola, que devingué més tard Germandat de Pagesos, i que ho lliguem amb el modern edifici de la Sala i Llar del Poble. Hi tenim a més tres edificis i empreses que han estat relacionades amb aquest mot, amb el concepte cooperativista: la cooperativa de consum La Comassala, la Cooperativa Agrícola La Ginesta i la

volien ser pensaments sobre l'obra dels homes. Avui va d'això, de les cooperatives a Artesa, en concret de dos d'elles.

La primera, la cooperativa agrícola La Ginesta, disposa d'una enorme superfície de magatzems en el vial que va de Mestre Ginera a la carretera d'Aspa; allí tractors, palots, adobs, camions, ordi, blat i panís us parlen de treball i progrés. L'edifici, pràctic i industrial no té res d'atractiu, i potser només us interessarà el nom i el cartell a la façana; ginesta, vegetal arrelat a la terra, del país, i per la data, 1981; ja ha plogut. La segona, la cooperativa de consum La Comassala, amb la mateixa estètica industrial es més cèntrica, més al rovell. I també lligada a la terra, al país, ara amb el nom d'una petita vall que drena la part sud del terme.

Ja veieu que no tenen cap interès arquitectònic; llavors què? Per trobar aquest què, haurem de recórrer a les matemàtiques i recuperar aquells exercicis escolars del comú denominador; recordeu, la descomposició en nombres primers, per trobar

després elements comuns. I com en les matemàtiques, que prèviament hem de conèixer els nombres primers, aquí convindria recordar que Artesa, no tenia ni disposava de cap cooperativa com a model productiu, des del fracàs del sindicat de Sant Isidre, als anys 30. Si els nombres primers ens condicionen la descomposició, el sindicat de Sant Isidre condicionà l'associacionisme a casa nostra fins que van aparèixer aquestes cooperatives valents.

Va, anem amb els elements comuns; hi escriuríem il·lusió, pagesia, magatzems, empena, esforç, producció, treball, utopia, tossuderia ... I també permeteu-me hi trobaríem un nom propi, Felip. Aquest nom, aquesta persona, tan estretament relacionat amb les dos empreses hi ha donat més

riquesa d'elements comuns, com autogestió, discussions, projectes, visions, socis, convenciment, compromís, país, dignitat, estudi, adobs, préstecs, contactes, clients, proveïdors, teoria cooperativista, estil, proximitat, servei, disponibilitat, economia social, preus justos, juntes, assemblees, empresa social ...

Així, dos locals que no passaran a cap història de l'arquitectura, cert; magatzems industrials, estructura de formigó o d'acer, coberta d'uralita, grisori i quasi anonimats. Però, dos empreses d'Artesa, dos aventures humanes que sí que formen part ja de la nostra història social i econòmica, també de la nostra història de les emocions, íntima, plena de records, d'anècdotes i del esguard del Felip.

ELS DOS REIS

Felip II

Compta una llegenda que no està ni de bon tros demostrada i de la que no consta cap document escrit que hi havia una vegada un rei que quan es llevava de bon matí i mirava per la finestra de la seva estança hi veia un seguit de valls i muntanyes entre les quals havia triat la més fàcil de defensar per acollir la seva residència. La natura li proporcionava cert avantatge si els enemics el volien envair, però tot i això havia de posar sentinelles en

certs llocs estratègics per poder detectar la presència de forasters que s'apropessin als seus dominis i així intentar garantir la pau. Les muntanyes, però, li donaven moltes possibilitats d'amagatall tant per a ell com per als seus súbdits.

Segui ja de bon començament o sigui per què ja se sentia prou fort com per abandonar la protecció de les muntanyes i la seva dificultat en els desplaçaments un dia un grup dels seus súbdits, es varen instal·lar

a les valls i les zones més planes. Amb tot, varen buscar sempre algun punt més aixecat per establir-s'hi. Això proporcionava un abast de visió del territori més ampli que permetia detectar si s'apropaven possibles enemics i per molt rudimentari que fos el material de defensa sempre comportava més eficàcia ni que només fos tirar qualsevol tipus d'arma des d'un lloc aixecat que no pas des del pla. Si les collites eren abundoses i les pestes no atacaven, la seva població arribava un moment en què entre les muralles ja no hi cabia i llavors va començar a viure fora de la seva protecció, però en un lloc suficientment proper com per a poder donar aixopluc en el cas d'enfrontament. Quan el nombre de súbdits ultrapassava ja de molt la capacitat del lloc calia, llavors, trobar un altre indret en el qual construir un altre enclavament i així successivament. El rei de la plana, quan sentia propera l'amenaça sobre la seva jurisdicció, va marcar l'abast del seu domini i va edificar defenses per tal que aquest fos respectat. Aquest costum que ve de lluny com ho demostra la gran muralla xinesa, encara és prou vigent, només cal recordar el mur edificat a Palestina i la tanca entre els USA i Mèxic per intentar tallar el flux migratori des d'Amèrica del Sud. Aquestes construccions a ben segur que transmeten sensació de seguretat per al qui les edifica, doncs llavors ja no cal estar vigilant tot i cadascun dels indrets del territori que hom domina, si no que pot concentrar-se la tasca majorment en el límit. Tot i això la història demostra que qualsevol tanca comporta instantàniament la gènesi d'una important quantitat d'energia i iniciatives per a deixar-la de banda. Per tal d'evitar un conflicte, el seu germà va haver d'anar lluny, tant lluny que va arribar fins vora mar i allí va intentar reproduir els mecanismes de defensa de terra endins i per això encara són comuns els camins de ronda dels litorals i les torres de guaita que permetien avisar la població per posar-se a refugi dels atacs dels pirates o d'altres pobles més o menys llunyans.

Però malgrat aquest intent de copiar els sistemes de control del poder polític practicat terra endins, poc a poc, la gent de mar va anar aprenent. Certament el mar actuava i actua com a barrera, però a la vegada actua com a camí. Un camí, que com de qualsevol altre en cal saber llegir els senyals per tal que sigui segur i que no comporti excessius riscos si no t'allunyes prou com per perdre de vista la terra ferma.

Per això des de sempre han existit mariners agosarats que han volgut anar més enllà d'on arriba la vista la qual cosa ha comportat fer arribar a tota

la Mediterrània successives cultures que han estat i són els fonaments del que entenem per civilització occidental. Egipte, Grècia, Fenícia i Roma són els pilars que conformen el bagatge, no sols cultural, sinó també d'organització política, funcionament econòmic i en general de tots els àmbits d'activitat de la majoria dels països del món.

Amb el decurs del temps al rei i al ciutadà, en general que ha viscut vora mar li ha calgut aprendre que ningú pot posar-hi portes. Que per molt que estiguis a la guaita sempre pot venir de terres llunyanes, però passant pel mar, algú que no esperes, que no necessàriament vindrà amb ganes de guerra i que tampoc en tens garantida la pau i que per això, segurament, caldrà negociar-hi per arribar a una bona entesa. Pots posar-hi llums o fars per tal que els mariners puguin guiar-se per tornar, però aquestes llums també seran un ajut per als qui vinguin d'aigües i de terres llunyanes. Que no sols el mar és un lloc del qual traure molts recursos sinó que també cal cuidar-lo. Que més enllà de l'horitzó hi ha moltes altres cultures que entenen moltes coses d'una manera molt diferent a com les entenem aquí i que no, necessàriament, han d'ésser millors ni pitjors, però que a ben segur són diferents. El control és sovint un miratge i el que realment enriqueix no és l'explotació sinó l'intercanvi.

Si la majoria dels polítics messetaris de les espanyes passessin més hores mirant la Mediterrània, escoltant-la i volent impregnar-se, empapar-se de tota la seva història, a ben segur entendrien per què som prou diferents com per a estar ben farts d'ells i del que representen.

ELS OBSCURS INTERESOS DEL MÓN DELS ANIMALS

Quantes vegades les coses vistes des de fora semblen fàcils: preparar una festa, una concentració, un acte popular...Tot vol el seu temps i gent voluntariosa darrere que hi treballi. Però aquestes fites esdevenen més complicades, encara, quan hi ha algú, generalment per interessos econòmics, de poder...que vol tòrcer volgudament les accions per tal que la fita o objectiu no s'assoleixi (la consulta per exemple).

El món del proteccionisme no està exempt d'interessos creats i de manipulacions i és una gran pena perquè els perdedors són, en primer terme, aquests que mai no hi han guanyat res: els animals abandonats i perduts; que l'únic que pretenen és tenir una segona oportunitat per veure si l'amo o ama que els ha tocat aquesta segona vegada té més seny i més cor que l'anterior.

Entremig de tota aquesta situació hi ha els polítics, les clíniques veterinàries... que tret de comptades ocasions- i sobretot de cara als propietaris d'animals- es fan l'agost cada cop que els visiten. Per això la gent que no en té cap intenció s'agafen a aquesta realitat prou evident per evitar d'esterilitzar o xipar. Però les coses canvien, encara que lentament, i en el tema del xipatge, estem d'enhorabona ja que el 2011 el DAAM (Departament d'Agricultura i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya) va crear l'ANICOM, (Registre gratuït i oficial de xipatge dels animals de companyia: gossos, gats i fures). Tot i que encara continuarà costant algun diner, perquè cal pagar el xip i la feina del professional, el fet de registrar-lo serà gratuït; així s'abaratirà molt el cost del xip que en aquests moments està en una mitjana de 30 €. Ja es va arribar a un acord amb l'AIAC, que és un registre privat que depèn del Col.legi de Veterinaris, perquè els passin totes les dades dels animals xipats fins al moment. Però aquest fet triga a arribar. Així que si algú troba un animal de companyia que porta xip, ha de trucar necessàriament als dos telèfons (AIAC i ANICOM). La cosa encara es fa més complicada quan a l'AIAC tenen privadesa de dades, fins i tot per a les

protectores i no et donen el nom del propietari encara que pampalluguegi a la pantalla de l'ordinador. El procediment, per la seva part, és avisar l'amo perquè truqui a la protectora i el vagi a recollir. Si l'amo no en vol saber res, aquí s'acaba la seva feina. La sortida per part de la protectora és fer una denúncia a mossos d'esquadra o al DAAM i llavors es posen en marxa. Arribats aquí ens preguntem: A qui protegeixen? Al gosset o a la persona que l'ha abandonat? Afortunadament a l'ANICOM sí que les protectores hi tenim accés. I a l'AIAC ho fem a través de l'Ajuntament.

Ara falta la segona part, la part dels polítics: que tots els Ajuntaments censin, previ xipatge, els animals de companyia i els que no tenen una solució local, com Artesa, signin el conveni amb el CAAC. Si la Protectora Comarcal- l'actual CAAC (centre d'atenció d'Animals de Companyia)- funcionés a ple rendiment, es podrien llogar veterinaris a hores i establir pacs col·lectius d'actualització de drets dels animals (xips, esterilitzacions, vacunes...) de manera que es pogués reduir considerablement el cost d'aquests serveis. Però dissortadament el CAAC no té el vistiplau del consell comarcal que és l'organisme que (contradiccions de la vida!) el va crear. Ara surten amb la pota de gall dient que l'anterior president el va construir, i l'actual president el fa funcionar. I només hi tenen quatre gossos!(comptats amb els dits d'una mà) No s'entén que, amb una llei de protecció dels animals que l'avalua, un centre d'acollida que ha costat tants diners (1 milió dos-cents mil euros) amb un conveni econòmic súper rebaixat (un euro per persona i any i 50 euros per animal acollit) no funcioni. I això per què?

Es una pregunta que sura a l'aire i que algun dia tindrà resposta. Continuarà.

*La moral dels pobles i de les persones es demostra segons el tracte que donen als seus animals
F. Nietzsche*

FELIP DOMÈNECH *IN MEMORIAM*

El passat 8 de setembre ens deixava el company Felip Domènech, company del sindicat, una persona entranyable, que va dedicar la seva vida fins a l'últim moment a ajudar els altres, a lluitar incansablement davant de qualsevol govern, fos quin fos el seu color polític, per defensar la pagesia catalana. Han estat molts els èxits aconseguits gràcies a la seva perseverança. Quan agafava un tema, se l'estudiava fins a arribar a ser el millor en aquella matèria. El Felip no era de les persones que critiquen i no fan res, tot el contrari, quan les coses no han anat del tot bé al sindicat, és quan més feina ha fet. Pràcticament, a gairebé tots els pobles de Catalunya, un cop o altre, ha fet alguna assemblea. Ja ho deia ell, puc anar arreu del país, que a tot arreu tinc algun amic! És clar que, a la nostra comarca, el Felip ha estat un referent per a tothom, però per als que som

més joves, ha estat el nostre mestre, un mestre generós, un mestre que apostava per la renovació i per la gent jove, que donava pas als joves però quan calia també ens acompanyava. Hi ha una dita que diu que "ningú no és imprescindible". No sé si el Felip era l'excepció que confirma la regla, però en tot cas el que sé és que el trobarem molt a faltar! Ara més que mai, Felip, no deixarem les lluites que tu vas iniciar, ara més que mai hem de continuar la teva tasca amb fermesa i sentiment, tal com tu dia a dia ens vares ensenyar. Bon viatge per al lluitador que ha estat fidel al seu poble, la seva terra i la seva gent!

Josep Cabré, coordinador Comarcal d'Unió de Pagesos al Segrià.

La Terra, octubre de 2013

MOR FELIP DOMÈNECH, PUNTAL DEL SINDICAT

Albert Garcia. La Terra

Després d'una malaltia greu que va dur amb coratge, el 8 de setembre moria, als 62 anys, Felip Domènech Costafreda, d'Artesa de Lleida (Segrià), membre de la Comissió Permanent Nacional d'Unió de Pagesos, que va exercir les funcions com a responsable de Seguretat Social i Aigua fins a l'últim moment. Havia estat, també, coordinador comarcal del Segrià i delegat al consell nacional d'Unió de Pagesos. Va representar el sindicat al consell d'administració de l'Agència Catalana de l'Aigua, entre el 2008 i el 2012. Era també vicepresident del Consell Rector de la Cooperativa la Ginesta, gerent de la Comasala i secretari de la Col·lectivitat de Regants 18 del Canal d'Urgell. Havia estat també regidor d'Artesa

Assemblea de la vaga de 1977

Assemblea de la vaga de 1977

en dues legislatures.

Millora de la protecció social de la pagesia o "Era una de les persones que sabia més de seguretat social agrària a tot l'Estat, i es prestava a atendre els problemes de cada pagès. Les xerrades poble a poble, li han reportat molts amics a tot el país", va destacar el coordinador nacional d'Unió de Pagesos, Joan Caball, en l'acte de comiat. Domènech va exercir, des de sempre al sindicat, la responsabilitat de delegat de Seguretat Social a la Comissió Permanent. La seva especialització en aquesta qüestió ha fet que hagi estat una persona que ha influït en les millores de la seguretat social agrària a tot l'Estat.

Va estar rere la vaga dels tractors del 1977 i el 1978, que protestava, entre altres qüestions, contra les peonades teòriques. I sempre recordava que, gràcies a aquestes tractorades, la pagesia va obtenir les 14 pagues per als jubilats. Com a negociador del sindicat, va ser el màxim inspirador de l'apujada de les pensions agràries el 2006 amb el model que crea un sistema especial per als professionals per compte propi del sector agrari dins del Règim Especial dels Treballadors Autònoms. Amb això va aconseguir millorar també la cotització dels joves. "La dona pagesa i els joves, dos puntals fonamentals de la pagesia", deia. Va lluitar, doncs, perquè la dona pagesa s'incorporés a la seguretat social agrària i el 2011 en va veure el màxim reconeixement

amb la cotitularitat a l'explotació. La seva desaparició fa perdre un contundent opositor a l'allargament de la jubilació als 67 anys.

Era expert en la gestió de l'aigua a Catalunya. L'altre cavall de batalla va ser la defensa del regadiu. Darrerament va lluitar pel reg en les ZEPA del Canal Segarra-Garrigues. Expert també en la gestió de l'aigua a Catalunya, va ser un lúcid representant en la Taula Nacional de la Sequera del 2008. La trajectòria sindical de Felip Domènech es remunta a les beceroles del sindicat i el 28 de novembre del 1976 a l'Espluga de Francolí (Conca de Barberà) és a la taula del 1er Congrés d'Unió de Pagesos; rere hi ha la impressionant pancarta "Volem viure de la terra", i davant, més de 2.000 persones. La Terra, octubre 2013

Foto: Unió de Pagesos

D'UNA GENEROSITAT IMMENSA

Joan Caball, coordinador nacional d'Unió de Pagesos

Felip Domènech ha estat d'aquelles persones que són un fonament, un suport necessari per a tots els qui entenem en aquest país que ser pagès va lligat a la solidaritat, al servei als altres i a la generositat. Tothom amb qui he parlat coincideix que en Felip ha estat una persona brillant, que ha destinat la

Protesta sindical

seva intel·ligència i el seu temps al bé comú de la pagesia. Mogut per una generositat immensa. La seva intensa dedicació ha obtingut resultats

tangibles en la millora de les condicions de treball de la pagesia, tant des del sindicalisme com des del cooperativisme. Va viure les discriminacions a la pagesia, com una qüestió personal. Tenia la intel·ligència i el cor dels qui s'indignen quan es discrimina els companys. Va entendre la millora de les condicions de vida de la pagesia com una part de la lluita per la justícia social. S'estimava també

Protesta sindical

la cultura i la música popular de la nostra pàtria petita i completa. El seu esforç mereix un gran honor i reconeixement tant de la pagesia com de la ciutadania de Catalunya.

Felip Domènech va començar la lluita sindical a Unió de Pagesos de molt jove. Va ser un dirigent de primera, de seguida es va convertir en una referència per la seva capacitat i per la vocació de servei. Va fer sindicalisme des del començament, de dies i dies de lluites, assemblees, comitès de vaga, desplaçaments... d'esforç, temps personal i sacrifici. Les seves opinions sempre han estat valuoses, com han reconegut, fins i tot, els seus adversaris.

Cal agrair-li la seva tenacitat, la lluita que perdura en el temps, l'optimisme per superar obstacles. Felip ha estat un optimista de la raó i la voluntat. Ha estat un orgull tenir-te al costat, company.

Adéu, Felip.

La Terra, octubre 2013

Vaga de 1977

IN MEMORIAM... DE FELIP DOMÈNECH

Miquel Torres i Benet.

Grup de Recerques de les Terres de Ponent, Plataforma en defensa dels Drets i la Terra

Indiscutiblement, el passat 8 de setembre de 2013, el camp lleidatà i els moviments socials vinculats a la Terra estan de dol. La mort del company Felip Domènec no és un traspàs més d'un home del camp, és el final d'una vida centrada en la defensa del territori i de la seva gent, en tots els sentits, en la forma més àmplia.

Artesa de Lleida està de dol; la seva trajectòria humana el va emparentar, el va unir, als homes i les dones de la seva vila, amb el dia a dia, fent ús

El Felip amb els companys de la Plataforma en defensa dels Drets i la Terra

de l'expressió foment del veïnatge. Aplicable a la seva trajectòria professional en la gestió de la Cooperativa artesana Comasala, de la qual crec, sincerament, pel poc que he pogut conèixer en aquest camp que el seu lideratge empresarial, demostrat, i la seva experiència seran degudament recordats.

Unió de Pagesos està de dol; la seva trajectòria sindicalista el va fer mereixedor d'un prestigi i una honra impregnada de dignitat entre companys/es, sense comparació humana possible, atès que la seva figura és irrepètible. No cal dir, perquè és sabut per tothom, que en Felip Domènec era un home instruït, en el camp de les reivindicacions de les aigües de reg, de les zones ZEPA, del canal Segarra-Garrigues, i de tants altres camps de gestió social

vinculats al sindicat agrari. La seva experiència, acumulada en el temps, més la seva intel·ligència, aplicada a la lluita social contra la injustícia governamental, el feien ser un home altament apreciat i valorat, considerant-lo un mestre en molts camps de l'acció social i reivindicativa del món rural.

La Plataforma en defensa dels drets i la terra, i la Plataforma dels regs històrics estan de dol; ja que la seva participació i mestratge en aquestes entitats, ens ha mostrat, a molts, el grau de compromís i lluita que hom hauria de mostrar en tot moment, atès que ell ha estat un dels pocs homes que ha sabut estar a l'altura de les circumstàncies i fer honor al seu deure pel damunt del seu possible color polític. Això, no tothom és capaç de fer-ho, amb la qual cosa es reafirma que la seva lluita social contra la injustícia aplicada a la pagesia hagi sigut molt més justificable i honorable.

La cultura està de dol; el nostre amic no tan sols era un líder sindical i social; sinó que també era un home de cultura oberta, de diàleg i amant dels llibres i DE la història. Un home culte. Entitats com la Femosa, el Grup de Recerques de les Terres de Ponent i altres, segurament SE sentiran una mica més orfes.

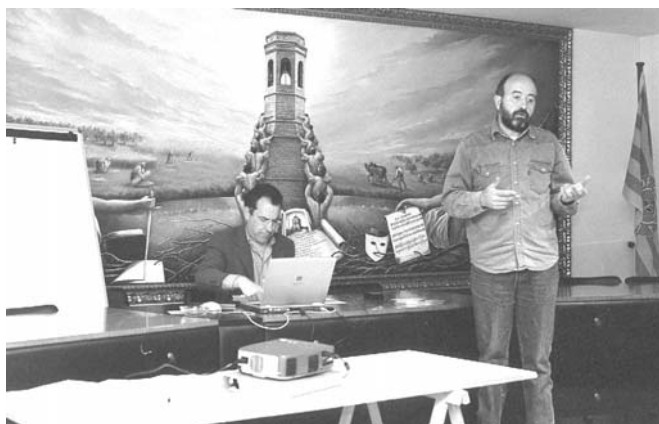
Visita al celler cooperatiu de Pinel del Brai

Els seus amics estem de dol; per damunt de les altres implicacions socials, professionals i de veïnatge, els seus amics trobaran un gran buit. Trobaran a faltar la seva conversa, el seu humor, els seus consells, la seva amistat... però sobretot el seu bon fer, el saber ser i el saber estar. Durant

El Felip amb la coral *la Primavera Artesenca*

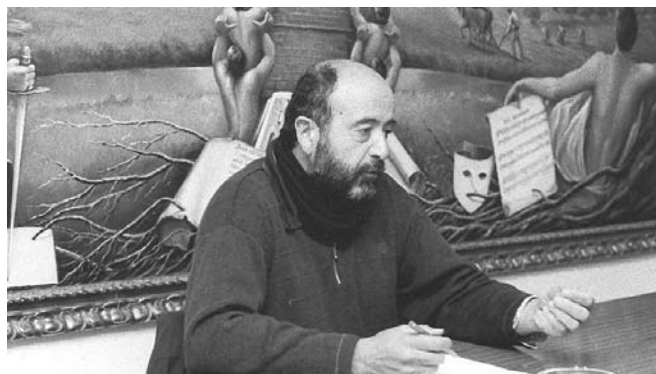
el temps que he tingut el gust de compartit amb ell, mai li he sentit dir una paraula fora de to, de context o de qüestionament a un company. Felip Domènec ens ha ensenyat moltes coses, i ara cal saber si serem dignes, de seguir la flama que ell ha encès generosament en el camp de les reivindicacions socials i sindicals, sense oblidar les humanes. El meu condol a la família.

Conferència d'una Setmana Agrària

Amb els grallers d'Artesa en un cercavila

Conferència d'una Setmana Agrària

La música també era una de les seves passions

Celebració dels 25 anys d'ajuntaments democràtics

Concentració per la manifestació de l'11 de setembre de 2012

COMPANY FELIP

Mercè Olomí

El primer cop que vaig saber de tu, va ser una tarda a Lleida, jo era molt jove i crec recordar que estaves a la plaça de Sant Joan. Era la cloenda d'una manifestació de la UNIO DE PAGESOS, estaves dalt d'un escenari parlant i tot seguit vas alçar el braç i amb el puny tancat et vas posar a cantar Els Segadors, tothom et va seguir. En veure't vaig pensar: -aquest sembla el Felip d'Artesa, que hi fa aquí!!. En aquells temps només et coneixia pels Tartanys i veure't allà dalt amb tanta gent em va venir de nou, jo no tenia cap relació amb el camp i desconeixia les teves inquietuds.

Uns anys més tard, un pagès de Soses un dia em va dir: -al teu poble hi ha un noi que pertany al sindicat de la U.P.Sempre va al davant de tot a les manifestacions i és molt bo. Va pels pobles fent reunions i xerrades als pagesos i és un dels fundadors del Sindicat. Més o menys em vaig fer a la idea que parlava de tu.

El dia 2 de febrer del 1988 vaig començar a treballar amb tu al magatzem de la Càmera Agrària o del poble. Veníem pesticides, gra, adobs (els camions els descarregaves tu, sac a sac, a les espatlles), vi a granel, detergents, etc...., tots dos dins del despatx, compartint la taula, sempre plena de papers; tots dos l'un davant de l'altre, allí hi hem passat milers d'històries de tota mena al llarg d'aquets 25 anys. Amb un cop d'ull ja sabíem per on aniria el problema o què ens venien a proposar. Anècdotes, acudits, enginyers dels teus... n'has fet de tot tipus, però en

Protesta sindical al PRICA de Lleida

recordo un de molt bo. Un any, pels volts de Nadal, vas anunciar, com sempre, a la porta del despatx, el numero de la rifa d'aquell any. El cas és que al cartell i deia AQUEST ANY NO COMPREU RIFA DE NADAL QUE NO TOCARÀ!. Vas fumbre un enrenou de por, és clar que no va tocar i ,encara no es va acabar aquí, als qui en vam comprar ens deies: JA US VAIG AVISAR QUE NO EN COMPRESSIU, QUE NO TACARIA!.

L'any 1991 vam començar els tràmits per convertir-nos en cooperativa, després de moltes reunions, desacords i lluites amb diferents Consells Rectors, finalment vas aconseguir que ens convertíssim en una cooperativa, que els treballadors poguéssim cotitzar a la seguretat social (darrerament ho hem recordat amb el president d'aquell moment). A poc a poc has anat construint una empresa que dona feina a 6 persones i abasteix de bons productes tot aquell que hi compra.

En aquell temps fèiem les factures amb paper de calcar, encara no teníem ordinadors. Allí es feia una mica de tot, de fet tu sempre deies a la gent: "aquí igual planxem un ou que ferrem una corbata". Allò era com un consultori mèdic. Si algú tenia algun problema o dubte, es tractés del que es tractés, no calia que fos relacionat amb la terra, venien a tu perquè sabien que sempre estaves disposat a escoltar-los i a donar-los un cop de mà. Si era necessari primer deixaves la teva feina del tros per fer un favor, mai no has fallat a qui te l'ha demanat,

sempre has estat allí per donar suport. En canvi, per altra banda, t'hauries pogut aprofitar de les teves relacions polítiques o influències per obtenir un càrrec amb un souet còmode que t'hauria permès viure amb més tranquil·litat, però sempre hi has renunciat. Has preferit estar al costat dels teus pagesos i no amb els "mangantes" com tu els anomenaves. Ara, per aquelles casualitats de la vida, a tu t'ha tocat viure el pitjor dels moments mai no viscuts i ningú no t'ha pogut donar un cop de mà, ni fer res per a curar-te. Darrerament et posava de molt mal humor de pensar amb la injustícia que suposa estar malalt i dependre d'una llista d'espera, i que per culpa dels lladres com els que roben els diners dels contribuents (alguns polítics i companyia, així és com ho deies) i per culpa d'això se'ns retallen els pressupostos de la sanitat pública, i els malalts no tenen la possibilitat de curar-se i es queden a les portes de tractaments o bé d'intervencions, com

t'ha passat a tu. Tot i així, has portat la malaltia amb molta valentia, coratge i treballant fins a l'últim moment.

La Comasala avui és un negoci que l'has creat tu, a la teva manera, però amb el teu esforç has aconseguit el que som: una empresa sense deutes, préstecs, ni pòlisses i tot ho has fet prenent les decisions correctes a cada moment, sempre mirant com fer les inversions, procurant de generar ingressos, de no fer més despeses de les necessàries. Un altre Felip no el tornarem a tenir al poble. Has estat una persona única en molts aspectes i ara que no hi ets és quan més ho valorem. Per la meua part posaré tot el que estigui al meu abast per continuar amb la teva iniciativa i procurar que es dugui a terme, perquè el teu esforç de tots aquest anys no es perdi en un no res.

Bé, company Felip, ara sí que és l'hora de l'adéu, adéu-siau.

AMIC FELIP FINS SEMPRE

Jesús Blasi

El dia 8 de setembre es recordarà com el dia que **va morir en Felip Domènech i Costafreda**; una gran desgràcia per a la seva família en perdre el seu ésser estimat. Per als que érem els seus amics, per a Catalunya i per a tota la societat, ja que ens ha deixat l'home més important **que a Artesa de Lleida ha donat el segle XX.**

Hauran de transcórrer molts anys perquè a Artesa trobem una altra persona del seu nivell que el substitueixi. Potser mai no aparegui ... **Eres un home d'un gran nivell intel·lectual, dinàmic, lluitador, generós, amable, treballador incansable, sacrificat pels altres....** Podria omplir la pàgina de qualificatius.

Eres un home **amb una intel·ligència preclara**, estudiós i molt preparat en tots els temes que dominava l'agricultura, l'aigua, la Seguretat Social, el comerç, la música, el cooperativisme, la política, la vida social, l'economia etc .

Eres un home exemplar com a fill , com a espòs , com a pare , com amic etc. Els que hem tingut la sort d'estar estones al teu costat estem molt orgullosos de tu.

Eres un home que amb la teva **sinergia**, donava gust de conviure. Amb el teu do de gents, amb la teva preparació i **capacitat de diàleg, eres capaç de transformar qualsevol problema en una bassa d'oli. Al teu costat els arbres feien belles flors, els rosers feien belles roses i eres capaç de fer que les esbarzers no punxessin ies transformessin en amables companys de camí.** Eres un bon amic dels teus amics i un amic dels teus contraris, però no enemic perquè no en tenies.

T'havies sabut guanyar el respecte i l'estima de tots, qualitat que només els grans homes poden tenir.

Des de molt jove la defensa dels drets dels agricultors marcaren una etapa molt important en la teva vida. Eres molt conegut i respectat en tots els pobles de Catalunya per les teves conferències. **La teva lluita incansable** arribà a modificar una llei del Ministeri de Treball que ha beneficiat a tots els agricultors de l'Estat Espanyol.

T'havien ofert càrrecs polítics importants, però la teva claredat d'idees et va fer intuir, que la política entesa com a servei als altres (Aristòtil), degenera, en alguns casos, en un servei amb fins lucratius personals que la teva dignitat com a persona rebutjava.

Només els grans homes són capaços de prendre aquestes decisions. Fets com aquest, t'honoren com una gran persona.

Eres un **enamorat del cooperativisme**, idea que compartia amb tu i que he transmès durant molts anys **als meus alumnes**.

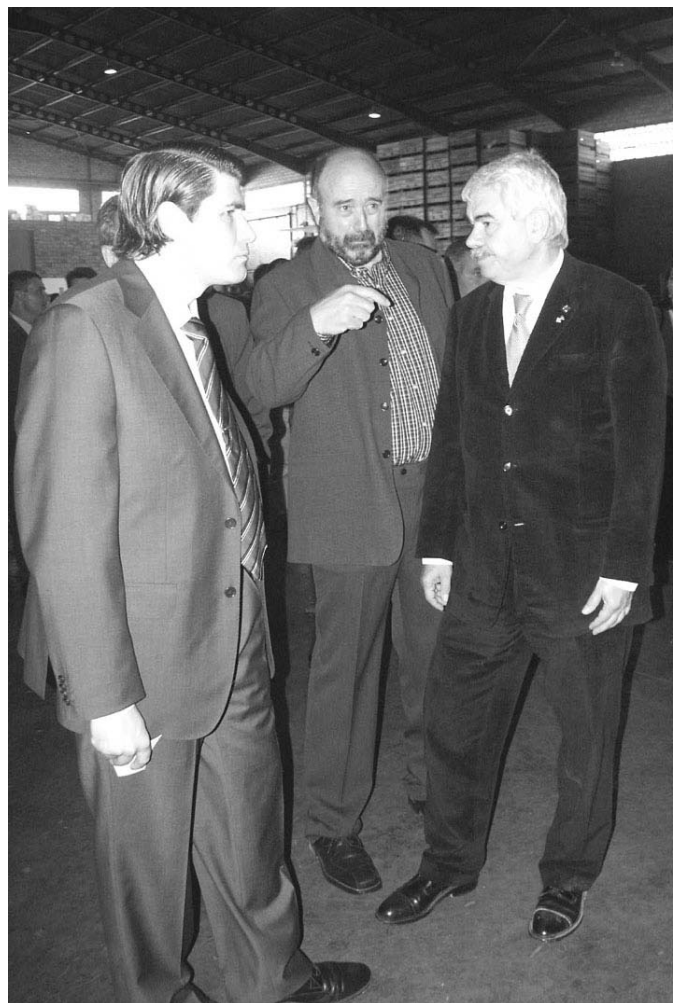
La teva família i els teus amics estàvem molt orgullosos de tenir-te. Ara tenim un gran buit que costarà d'omplir. Eres un home tan complet que el mateix podies **aconsellar** d'un ICO, d'una cançó, d'una partitura, d'una pensió de la seguretat social, d'un bon vi o cava, d'insecticida per al pugó o solucionar un problema de l'aiguade reg etc. La teva activitat a la **Comasala**, a la Fruitera, a la Col·lectivitat de Regants núm 18 del Canal d'Urgell, al Garrigues sud, a les zones ZEPA, ha estat fonamental per al seu bon desenvolupament. **La Col·lectivitat de Regants núm 18 del Canal d'Urgell, t'honra com el millor secretari, company i amic que hem tingut durant els anys que has pogut estar entre nosaltres.** Amb la teva personalitat i dedicació, has deixat empremta i has ensenyat el camí de com s'han de fer les coses.

Em costa imaginar que ens hagis deixat. Has deixat

un gran buit. Són tants els records que m'acompanyen que crec que sempre et tindrem present. Amic Felip te n'has anat, però, sempre estaràs entre nosaltres.

Quan vaig a la Comasala, encara em sembla que et trobaré allà.

No t'oblidarem mai. Amic Felip, fins sempre!.

GRÀCIES FELIP!!!

Ricard Pons

Arlet, Oriol i Estefania, Carme, Maria, Adelina, Ramoneta i Ramon, Ester i Josep, Carmeta i Isidre. En nom de tots ells només dir- vos gràcies a totes i a tots vosaltres per acompanyar-los el dia d'avui...gràcies, això és el que ahir em va dir l'Oriol que us digués!!!

Gràcies, quina gran paraula...i la transcendència que comporta!!!

Permeteu-me dir-vos per què avui jo us dirigeixi unes paraules: ahir ho vaig parlar amb amics i companys comuns del Felip Domènech i també amb la família, que seria un honor per a mi parlar poder parlar, en el comiat del Felip.

Una bona amiga, quan li vaig comentar si hauria de parlar avui o no, em va dir: "si fos el teu funeral, voldries que parlés ell? Evidentment la meua resposta va ser que sí!!!!"

Felip, allà on siguis, et trobis o vagis, sigui al nord, al sud, mar endins o terra enllà, he de dir-te:

Discurd del Felip en la visita de l'Honorable P. Maragall

Gràcies de part de totes i tots els qui avui estem fent- te costat avui... estem tots per tu, i no tu per nosaltres com sempre has fet!!!

Gràcies per haver contribuït a regenerar el cooperativisme a Artesa i més enllà!!!

Gràcies per haver contribuït a regenerar la política municipal, participant en la creació de l'Entesa Artesenca!!!

Gràcies per haver contribuït a crear la coral la "Primavera Artesenca"!!!

Gràcies per haver contribuït a regenerar la cultura a través de l'Agrupació Cultural Femosa!!!

Gràcies per haver contribuït, col·laborat i participat sempre, i de manera desinteressada, en qualsevol tipus d'activitat social, econòmica, agrícola i pagesa, d'oci o esportiva del teu poble, Artesa de Lleida!!!

Gràcies per haver estat sempre al servei d' aquell artesenc o artesenca que ho podia necessitar!!!

Gràcies per les teves lliçons magistrals sobre economia, aigua, vins, història, política, geografia, cultura, sobre el barça...!!!

Però sobretot gràcies per haver- nos ajudat a ser

Visita de les instal·lacions de la Cooperativa la Gineta pel President de la Generalitat de Catalunya amb motiu del 25è aniversari.

Regidor de l'Ajuntament d'Artesa de Lleida

més humils, més honorats, més intel·ligents i cultes, més honestos, més eficients i eficaços (a pesar de com tenies sempre la taula del despatx de la Comasala), més seriosos, a saber negociar, però també a ser ceballuts, tossuts i radicals quan tocava!!! Felip: simplement gràcies, per haver-me permès aprendre al teu costat a ser el que he estat en política i en la vida, amic, company, camarada i compatriota.

Saps prou bé que en aquelles eleccions municipals del maig de 1999 tu havies de ser el cap de llista

Ple de constitució de l'ajuntament del 1999

de l'Entesa Artesenca però, com sempre, vas creure que havies de donar pas a nova gent i gent jove, i vas ser dels primers a felicitar-me.

Acomiadem com cal un artesenc, un entesenc, un patriota català, un patriota de la terra... per tu aquestes últimes cinc paraules, que tu, jo i altres, molt pocs d' Artesa de Lleida, ja fa més de tretze anys que pronunciàvem ... semblava una utopia... però sembla que cada cop hi som més a prop: Visca la República Catalana Lliure!!!

Paraules del Ricard al funeral del Felip

Presentació candidatura de l'Entesa Artesenca a les municipals de 1999

AMIC FELIP

Francesc Barberà

El destí m'ha portat fins aquí: a la pèrdua d'un amic. Una persona que no tenia mai un no per ningú i sempre estava disposat a donar-te la mà, oferint el millor d'ell mateix.

Ell em va ensenyar que la grandesa humana i la intel·ligència no estaven renyides amb la senzillesa. I ell era així humil i gran alhora. Estimava la terra i se sentia orgullós de fer de pagès. Els seus trossos eren jardins de flors, flors de tots colors. Amb la seva actitud i les seves paraules em recordava sovint que la pagesia era el millor ofici, el que li donava més pau i tranquil·litat.

El sindicalisme i el cooperativisme eren els seus pilars, perquè creia amb la gent i amb la unió de la gent. Les seves eines eren les idees i les paraules

i el convenciment que hi posava per fer-les arribar als altres.

Era feliç amb els seus: la família i els amics. Amb els dinars que fèiem ara a l'hivern a cal Sumpta, cantant a la Coral...

Quan feia una cosa hi posava els sentiments i la voluntat de fer-la el millor que podia. Diuen que a la vida ningú és imprescindible, però ell era l'excepció que confirma la regla.

-M'he sentit orgullós d'estar al teu costat, tenir-te com a amic i ajudar-te fins als últims moments. El teu record sempre perdurarà i sempre et tindrà al meu pensament.

FELIP DOMÈNECH

(L'HOME QUE NO ACCEPTAVA REGALS)

Adolf Costafreda

Recordo molt bé el dia que va néixer el Felip. Era el dia 17 d'agost de 1951, tercer dia de la Festa Major. Aquell dia, a la nit, jo era al cinema de cal Tomàs (a la sala de cal Tomàs on, en aquell temps, es on feia el ball i el cinema; hi havia dues fileres de llotges a cada costat de sala, una sobre de l'altra) estava veient cinema en una llotja de dalt del costat dret, en un banc on, a l'hora del cinema, no feia falta tenir-lo arrendat. En algun moment de la pel·lícula algú em va tocar pel darrera i, en girar-me, vaig veure que era la Cecília de cap Cremat (la llevadora de sempre) la qual em va dir: Adolf, ja ets oncle, la teua germana Adelina ha tingut un nen. Jo tenia 15 anys i d'aquesta anècdota me'n recordo com si fos avui, però de la pel·lícula que feien no en conservo cap record.

Del Felip, doncs, es podria dir que sé tot el que fa referent a la seua vida i miracles. Sempre havíem sulfatat amb les mateixes màquines i ens havíem ajudat en les feines del tros. Ens havíem trobat treballant a "La Femosa" en tasques culturals i en la política, en la creació de "l'Entesa Artesenca" per participar a les eleccions municipal, però ara, en aquests moments, no sabia trobar un paisatge destacat de la seua vida per parlar-ne en aquest article, ja que, tant sí com no, volia dir alguna cosa sobre el meu nebot en aquesta revista dedicada a ell. Però m'havia quedat en blanc. Després de molt rumiar i rumiar per trobar alguna cosa per escriure, vaig pensar en una curta conversa que vaig tenir amb l'Escuer, pocs dies abans de la mort del Felip:

Visita cultural de l'A.C. La Femosa al secà

Entrevista a C. Juste "Beethoven" per *La Femosa*

Un dia en el qual anava a fer una visita al nebot, vaig veure l'Escuer (aquest home de 97 anys, però amb el cap ben clar) assegut en un banc de vora de Catalunya Caixa, vaig seure al seu costat i li vaig preguntar: Noi, que et sembla això del Felip? (a Artesa tothom sabia que el Felip patia un càncer dels més agressius ja que, ell mateix, no s'estava de dir-ho) i l'Escuer, movent el cap en va dir: *Hi penso molt amb el Felip, hi penso molt. Era el nostre secretari. Quan vam canviar la Junta li vam comprar un regal i ell no el va voler acceptar...* Aquesta conversa, moments després, la vaig comentar amb el Felip i ell em va aclarir això de "era el nostre secretari": Al magatzem de la "Hermandad Sindical de no sé què i no sé quant" que molta gent en deia el "Granero" (això que ara és la La Comasala), una colla de pagesos (cap allà els anys 1976 o 77), van formar un grup per treure un rendiment d'aquell edifici, per exemple, vendre la fruita tots junts, comprar en grup adobs o llavors per sembrar etc.. Van elegir una junta i em vam llogar a mi de secretari, l'Escuer era un d'aquests. No, no els vaig acceptar el regal, perquè de regals no n'he volgut acceptar mai cap.

De regals no n'he volgut acceptar mai cap. Em quedo amb aquesta frase perquè, ella sola demostra de quin material estava fer el Felip.

Allò que va començar com un experiment, poc a poc es va anar convertint en el que és avui dia: "La Comasala" una cooperativa de consum de molt èxit. Tornant als regals. Com a gerent d'aquesta cooperativa, el Felip en va rebre molts de regals, regals o obsequis que, les cases comercials donen

Curs de tast de vins a l'A.C. La Femosa

per vendre millor els seus productes, a voltes directament, a vegades per afegit a una comanda; Si em compres deu caixes de cava, te n'hi afegiré una de regal, per exemple, o coses semblants. Com que ell no es quedava res d'aquesta mena d'ofertes, tot això es guardava, degudament numerat, per ser sortejat quan es feia l'Assemblea Anual per donar comptes. En aquestes assemblees, així com la gent hi anava arribant, se li donava un número. Finalitzada l'Assemblea, se sortejaven tots els lots guardats. La immensa majoria de gent en sortia o bé amb uns guants per esporgar, un impermeable, una bata de bany, una nevera de camp, una gorra de visera, una bicicleta, un televisor portàtil o altres coses de les més diverses que seria llarg d'esmentar. Per això mateix, aquestes assemblees que es feien per donar comptes, sempre estaven, per dir-ho d'alguna manera, molt concorregudes.

Per un altre costat, quan gent del poble feia alguna festa de caràcter popular, La Comasala sempre hi contribuïa, desinteressadament, amb algun lot de vi o cava o algun altre producte que s'escaigués a la mena de festa.

Sí, el Felip tenia aquest costat, gairebé secret, de ser després, però sobretot tenia la certesa que, els regals, molts cops (com malauradament podem comprovar cada dia entre els polítics els quals han acceptat, amb massa lleugeresa, vestits, bosses de mà, sobres...) poden ser un inici de corrupció. I és en aquest sentit que ell, des d'un començament, se'n va voler allunyar com gat escaldat de l'aigua tèbia. Del Felip en podríem dir moltes coses i sempre favorables, però a mi m'ha agradat subratllar aquest besant que molta gent segurament ignora.

Els grallers en una festa de Carnaval

Referendum per la independència 2009

Visita cultural de l'A.C. La Femosa a la Seu Vella

Entrevista al membres de la junta de l'AJALL

EL FELIP I ELS CANTAIRES

Coral La Primavera Artesenca

Parlar del Felip ens resulta relativament fàcil perquè tenim moltes coses a dir i moltes per enyorar. El Felip era una persona que creava al seu voltant un entorn de confiança, amb qui podies parlar de tot, fins i tot de temes que ell dominava a la perfecció, en ell tot era càlid i natural, no et feia sentir malament. Era músic, les notes eren per a ell un llenguatge de comunicació amb el qual podies fer feliç la gent. Va fer carrera amb el conjunt musical, Els Tartanys i després va venir a la coral La Primavera Artesenca on vàrem coincidir tots plegats. Era un home molt

ocupat que no faltava a la seva obligació. Encara que de vegades feia una mica tard, tothom l'esperava i sempre tenia una paraula amable, un acudit per dir o un resultat del Barça per comentar. Des d'un punt de vista vocal, era un comodí que no li importà canviar de corda. Va passar de tenor a baix, per tal d'equilibrar la sonoritat del grup. De tant en tant se li escapava el repertori de cançons que petava al terra i hi havia algú que s'esglaiava,

però sempre dibuixava en tots els cantaires un somriure amable. Tenia contactes amb totes les forces vives del territori i quan no organitzava un curset de cata de vins era un curs de formació de pagesos. La seguretat social era el tema que tots li preguntàvem, per veure com quedaríem en el moment de la jubilació.

Era una persona generosa que col·laborava en el transport dels membres de la coral o que- com feia

amb altres grups- es treia de la màniga productes per poder fer més lluides les festes dels cantaires. Per últim, ha estat un exemple d'actitud vital, la lluita contra la seva malaltia: l'última lliçó que ens ha donat. No li ha fet por la mort i va viure els seus dies amb tota naturalitat. Tots ho sabíem, però no calia estar preguntant cada cinc minuts, creuant una mirada n'hi havia prou. Realment ha anat molt ràpid i estiguem on estiguem sempre el recordarem.

Caramelles

GRÀCIES FELIP!

Alternativa Ecologista d'Artesa de Lleida

Poques coses es poden dir que no s'hagin dit ja del Felip Domènech: generós, altruista, intel·ligent... però el Felip era molt més que tot això: tenia una ment oberta, oberta a tot allò que fos, encara que nou i poc conegut, positiu. Tenia una especial debilitat per les tasques, ocupacions, finalitats que fossin positives, que perseguissin la millora, en el sentit que fos. Millora al marge d'interessos personals, polítics o econòmics i encara que no en feia bandera, la seva actitud era de protecció i de respecte: s'informava i es formava, i així va anar creixent una personalitat respectuosa amb el medi ambient i la natura, aquesta natura, aquesta terra que tant estimava. El nostre grup sempre va trobar en ell un aliat. Quan el consistori municipal, en temps de l'alcaldia del Josep Drudis (fa d'això més de vint-i-cinc anys), va decidir apostar per la recollida selectiva, ell era allà recolzant el projecte. Si des de la Protectora li vam demanar un pinso, o estri determinats per als animals acollits, estava sempre obert i atent a qualsevol suggeriment, i mai no vam trobar un no com a resposta.

I tot això ho dic perquè en temps d'aridesa i de contratemps múltiples qui fa avançar realment la societat és persones com ell, que es miren la vida amb realisme, amb optimisme i, encara que amb entrebancs, avancen, perquè només hi ha un camí i aquest es troba davant, lluitant per un futur més prometedori i just que el que tenim.

Se m'entelen els ulls quan penso que se n'ha anat una gran persona que ens ha deixat un buit

insondable, com aquells pous sense fons on només hi ha l'eco com a resposta. El bon amic que ja no acompanyarà els nostres interrogants amb respostes lúcides i serenes enmig de la tertúlia de la Femosa. Però ens ha deixat el seu mestratge, la seva actitud davant de la vida com un preuat referent: tenir la ment oberta per al progrés i el canvi positiu, escoltant i ajudant els qui tenim al costat i també els qui tenim més enllà, encara que no els coneguem gaire o gens. La reflexió i la lluita, l'altruisme, la generositat, el respecte... és l'eco que em retorna aquest pou enmig del pla de Lleida, enmig de la natura, enmig del món. Gràcies Felip!

Alternativa ecologista d'Artesa de Lleida.

EL FELIP EN LA SEVA ETAPA DE FUTBOLISTA JUVENIL

TINC UNA PENA

Felip Gallart

Tinc una pena insondable i obscura.
Company, camarada, amic, parent.

Són infinits els matisos,
les coses que se'm regiren per dintre
i em venen al cap, pausadament,
a glops petits, càlids i afruitats,
com un bon vi quan passa pel paladar,
coll avall

et deixa tot el regust de l'herba i dels bancals.

De tu només tinc bons records,
els voldria tots a les mans
i assaborir-los lentament,
sense deixar-me'n ni un
iguardar-los com qui enganxa fotografies
en un àlbum que no s'acaba mai.

I després passar els fulls
contemplar les imatges per retenir-te,
perquè encara no em puc fer a la idea
que has agafat el darrer tren
que mai més no et veuré,
que no riurem plegats,

que ja no et podré preguntar que coi passa al món,
que ja no podem fer aquelles llargues converses,
ni aquella xerrada sobre el Canal d'Urgell
que teníem pendent,

que sempre tindrem pendent.

No podem, company, camarada, amic, parent,
mai no podem refer-nos del tot de la teva absència,
perquè les persones com tu
no tenen recanvi possible.

Són incomptables les hores
que has lliurat al món
per fer-lo una mica més habitable
als altres perquè tot se'ls torni més fàcil.

Mai no tenies un no per a ningú,
i sempre una estona disponible
per a qui necessités un cop de mà.
Eres fill de la terra i te'n senties cofoi,

lluitaves sense treva
per dignificar un ofici maltractat,
salvar de l'oblit els orígens.

I els llibres i la conversa i la història
les cançons i les melodies

i aquell conjunt de músics
 i el teu petit país i el teu poble
 i els teus amics i la teva família
 t'han inspirat somnis grans,
 ideals nobles,
 anhels de plenitud,
 de llibertat, d'igualtat, de fraternitat
 i un paisatge per on un dia vas passar
 incansable al desànim,
 generós i amatent,
 serè fins al darrer tram,
 digne fins a l'últim batec.

Tinc una pena insondable i obscura
 i només em consola haver-te conegut
 i saber que marxés en pau,
 i que sempre et tindrem a la memòria,
 Felip, company, camarada, amic, parent.

Dóna records a tots els nostres
 i digue'ls que un dia ens retrobarem.

MOTS ENCREUATS

Miquel A. Navarro

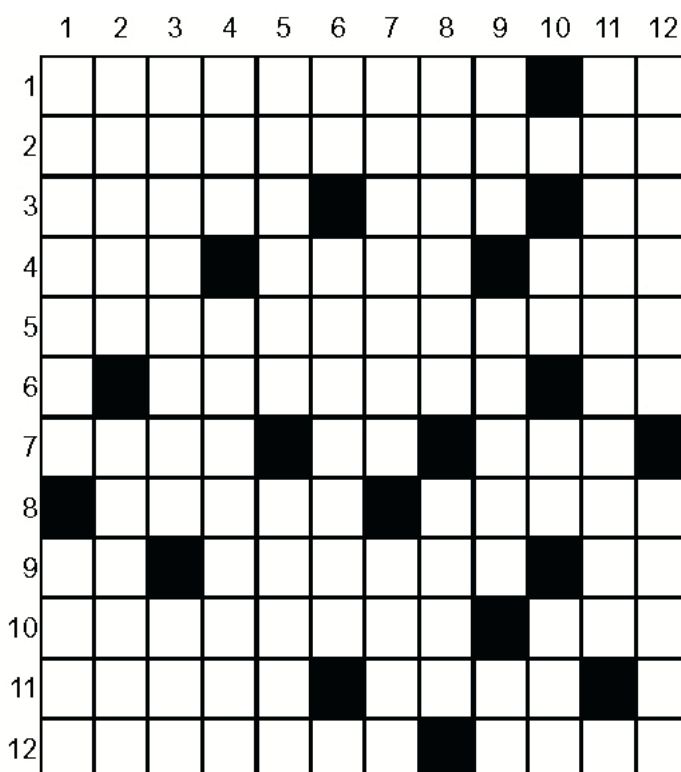
Solució pàgina 35

HORIZONTALS

1. Monja dedicada a l'educació de les noies. Nota o article.
 2. Portar pel mal camí. 3. Cert bidó de petroli. T'encamines. Nom de consonant. 4. Inusual, insòlit. Fan servir. Te la pots treure de les orelles. 5. Ella sap el que passarà. 6. Consonant. Arbre, emblema de les Garrigues. Acabament d'infinitiu. 7. Al revés, pronom personal femení. També al revés, nota musical. Prefix grec "múscul, carn". 8. Al revés, relatiu a un lloc. Posa anís. 9. Xifra matemàtica. Sal sòdica, usada com a laxant. Preposició. 10. Posarà estores. Burro, ruc. 11. Camina ràpid. Paràsit microscòpic. Cinquanta. 12. Al revés, faré soroll al teatre. Cert cereal.

VERTICALS

1. Lloc on sovint es troba ambre. Nom de partit polític.
 2. Donaran. Qualitat de llis, gris. 3. Municipi de l'Alt Penedès. Que en conté tres. 4. Cèrvid, mena de cabra. Que elegeixen. 5. Abans de tot. Notaries amb l'orella. 6. Tribunal Constitucional. Acaba el cinturó. La rodona. 7. Ravenar, lloc de raves. Boig, que li falta un full. 8. Imantar. Al revés, vivenda, habitatge. 9. Esternut. Un altre cèrvid, aquest més petit. Al revés, acaba el braç. 10. Consonant. Per parar la mula. Partícula negativa. Indoeuropeu. 11. Elles estan per la labor. Cinquanta. 12. Cobrir d'arena. Aliança, arnella.

HO HEM LLEGIT A...

Segre, diumenge 7 de juliol de 2013

FUTBOL MEMORIAL ANTONI BOSCH

SEGRE, diumenge 6 doctubre de 2013

El Barça s'emporta el torneig de Puigverd al batre l'Espanyol

[PUIGVERD DE LLEIDA] El FC Barcelona es va endur el títol de la sisena edició del Memorial Antoni Bosch de benjamins, disputat ahir a Puigverd de Lleida. Els

blaugranes, que en semifinals havien eliminat l'AEM per 5-0, van derrotar a la gran final el seu etern rival de la capital, l'Espanyol, per 2-1.

Els blanc-i-blaus havien deixat a la cuneta el Lleida Esportiu, també per 5-0. Els dos equips barcelonins van ser els campions del seu grup.

**PER UN PAÍS DE TOTS,
L'ESCOLA EN CATALÀ**

TELÈFONS I HORARIS D'INTERÈS

Ajuntament973 16 71 62
 Assistent social: dimecres alterns.....973 16 73 15
 Correus: dilluns a divendres, 8-10 h, dissabte 8-9h
 Farmàcia.....973 16 72 04
 Veterinari de la Protectora Local:
 Jaume Armengol.....626869516

V3 Hospital Veterinari:.....639367888
 Metge.....973167291
 Metge urgències: Dies feiners: 15 h – 8 h i els festius
 tot el dia973 14 20 29 / 973 14 20 33
 Museu:973 16 71 62
 (Ajuntament, hores convingudes)

SOLUCIONS ALS ENTRETENIMENTS

MOTS ENCREUATS

HORITZONTALS

1. ADORATRIU. LA. 2. MALENCAMINAR. 3. BRENT.
 VAS. BE. 4. RAR. USEN. SON. 5. ENDEVINADORA.
 6. R. OLIVERA. IR. 7. ELLA. ER. INO. 8. LOCAL. ANISA.
 9. PI. TILOSA. EN. 10. ESTORARÀ. ASE. 11. CORRE.
 ÀCAR. L. 12. TOSSIRÉ. MILL.

VERTICALS

1. AMBRERA. PECE. 2. DARAN. LLISOR. 3. OLÈRDOLA.
 TRI. 4. REN. ELECTORS- 5. ANTUVI. OÏRES. 6. TC.
 SIVELLA. O. 7. RAVENER. ORAT. 8. IMANAR. CASA.
 9. UIS. DAINA. MA. 10. N. SO. NI. ARI. 11. LABORIOSES.
 L. 12. ARENAR. ANELL.

ESCACS

1. Te7+,
 si Rf8 2. Dxf6+,Rg83. Dg7++
 si Rg8 2. Dg4+, Rf8 3. Dg7++
 si Rh8 2. Dxf6+, Rg8 3. Dg7++
 si Rg6 2. Dg4+,Rh8 3. Dg7+, Rh5 4. Af3++
 si Rh6 2. Dh4+, Rg6 3. Ae4++

SUDOKU

6	5	7	4	2	1	8	9	3
4	3	9	6	7	8	1	5	2
1	8	2	5	3	9	4	6	7
9	2	3	8	4	5	6	7	1
8	4	6	2	1	7	5	3	9
5	7	1	3	9	6	2	4	8
7	1	4	9	5	2	3	8	6
2	6	5	7	8	3	9	1	4
3	9	8	1	6	4	7	2	5

SOPA DE LLETRES

Arròs, blat, sègol, ordi, civada, panís, mill, melca, cugula,
 xisca, festuca, espart, espelta.

E N I G M A

Sabeu on està aquesta clau d'arc amb les inicials del nom i cognom del propietari i data?

Solució a l'enigma del mes passat: Al número 14 del carrer mestre Ginera. Antigament era cal Ferrer

CADENA DE LA FESTA DE LES CASSOLES

FESTA DE LES CASSOLES

ACTUACIÓ DE LA CORAL LA PRIMAVERA

REPRESENTACIÓ DE MAMMA MIA

IMATGES D'ACTUALITAT

ARTESA A LA VIA CATALANA

